

KUSTBON

SVENSK VECKOTIDNING

<p>NIONDE ÅRG. №13/14</p>	<p>Prenumerationspris: Helt år Emk. 225:— Halvt „ „ 125:— I utlandet: Helt år Emk. 350:— Halvt „ „ 200:—</p>	<p>UTKOMMER ALLA ONSDAGAR ; Redaktion: Svenska Folkförbundet Redaktör: N. Blees Reval, Riddaregatan 3.</p>	<p>Annonspris enligt överenskom- melse. För längre annonse- ring beviljas rabatt.</p>	<p>31 mars 1926</p>
-----------------------------------	--	--	---	-------------------------

Påsk.

Segekrönt och ljusomstrålad
stiger hjälten ut ur graven
uti tidig morgontimma,
Väktarne, de fly förskräckta;
Ljuset bryter fram, bortjagar
skuggorna och nattens dimma.

Änglahänder ifrån höjden
vältra stenen bort från dörren;
dödens makter fjärran vike,
Gudasonen stilla stiger
ut från mörkret utur graven
segerkrönt i andens rike.

Han nu fri från stofets fjättrar
flyttar sig på lätta fötter
ljudlöst bort till sina vänner,
Sorgsna kvinnor fly förskräckta;
Änglasynen de ej fatta;
knäppt Maria honom känner,

minnes dock den milda rösten,
som hon hört så många gånger
tala kärlek, frid, försoning,
men förtvölad utav sorgen
kunde hon ej genast fatta,
att han lämnat gravens boning.

Övervåldigad av glädje
bringar hon det glada budskap
till hans vänner här på jorden.
Många fingo sedan skåda
segerhjälten, världsförsonar'n,
de förvånas, höra orden:

"Mig är given högsta makten
över människor på jorden.
Sprid min lära, fredens lära,
kärleks evangelium,
uti världen ibland folken,
tills att alla här mig ära!"

Åter ljuder samma budskap
ifrån livets segerfurste
till oss uti Påskatider,
Låt oss verka, tro och hoppas,
att hans lära snart skall segra,
allt som världen framåt skricer.

Då först kunna rätt vi fatta
höjden, djupet av den glädje,
som oss åter påsken giver,
Den, som älskar korsets hjälte,
känner också livets herre,
han, som evig är och bliver.

Jean Carlyle.

Estlandssvenskarna äro
värda all hjälp.
Den gamla svenska kulturen får
icke gå under.

Direktör Folke Bökman.

En gammal vän och beundrare
av Estlandssvenskarna, direktör
Folke E. Bökman från Stockholm,
som under resor i utlandet ett
flertal gånger besökt Estland, be-
fann sig på genomresa i Malmö.
Då han är mycket intresserad av
Riksföreningens för svenskhetens
bevarande i utlandet arbete, vände
sig en av S. D. S:s medarbetare
till honom för att få några utta-
landen om Estland och estlands-
svenskarna. S. D. S. skiver bl. a.
följande:

Direktör Bökman har företagit
ett flertal resor över hela jord-

klotet och sammantäffat med sven-
skar och svenska kolonier överallt
i världen. Han framhöll vid vårt
samtal det goda namn Riksföre-
ningen för svenskhetens bevarande
i utlandet har i olika länder och
att föreningens tidskrift "Allsvensk
Samling" enligt hans övertygelse
fyller ett stort ändamål och över-
allt mötes av idel lovord.

Bland alla de svenska kolonier
direktör Bökman besökt, är, säger
han, den till 8,000 svenskar upp-
gående kolonien i Estland den,
som mest håller fast vid det svenska
språket och förbindelsen med mo-
derlandet.

— En stor del av kolonien talar
fullkomlig rikssvenska och folk-
sekreterare N. Blees utger en
ypperlig liten tidskrift, "Kustbon,"
på svenska. Befolkningen är vaken
och intelligent och det vittnar om
en synnerligen god stam, att den
under alla de år den varit under
ryskt herravälde, kunnat bibehålla
sitt svenska språk och sina svenska
seder. Efter världskriget ha ju
förhållandena ändrats, och jag vill
särskilt framhålla den välvilja och
förståelse den estländska regerin-
gen visar svenskarna. Medan Riks-
föreningens arbete i andra länder
kanske ses med blandade känslor,
mötes det i Estland av odelat
gillande. Estlandssvenskarna
själva äro synnerligen tacksamma
mot Riksföreningen och avguda
formligen professor Lundström i
Göteborg. Landshövding Ramel
är genom sitt arbete för deras
sak också känd och välkänd där

ute. Hans nyårstal pr radio i Malmö har förresten hunnit även dit och mötts av stor tacksamhet inom den svenska kolonien.

Direktör Bökman kunde icke nog understryka önskvärdheten, att vi intresserade oss för estlands-svenskarna och på allt sätt hjälpte dem att uppehålla och bevara sin svenska kultur. Till insamlingen till Birkas lantmannaskola skänkte han med varm hand ett större belopp och uttalade den förhoppningen, att insamlingen måtte röna allt intresse från allmänhetens sida.

Sjömanshemmet i Reval.

Från Getsemane.

I Getsemane ortagård i Jerusalem finns en oliv, som säges vara närmare 1000 år gammal. Den gamle trädgårdsmästaren, en franciskanermunk, som vårdar trädgården, säger besökaren, att trädet bevisligen är över 900 år gammalt. Då det träd, vid vilket Kristus bad, murknade av ålder och blåste ner, växte detta träd upp ur samma rot. Det kan alltså, menar munken, verkligen sägas vara samma täd.

Munken brukar varsamt plocka ner oliverna. Eljes går olivskörden så till, att frukterna nedslås med käppar. Kristusträdets oliver äro högt värderade. Ojan från dem konserveras i små buteljer och användes såsom läkemedel. Olivkärnorna samlas, och radband förfärdigas av dem. Dessa äro också högt värderade emedan de vuxit på detta heliga träd. Löven användas för särskilda blomkort. Varje bark eller träbit, som lossas av det gamla trädet, förvaras med största omsorg och säljes i olika former. Trädet är alltså ekonomiskt givande för munkarne i det kapell, som finns i Getsemane.

Särskilt nu under påsken blir Jerusalem mera besökt än eljes. Det högtidliga firandet av Jesu inridande i staden, domen över honom, korsfästelsen, begravningen och uppståndelsen gör att den heliga staden då verkar mer tilldragande än någonsin.

Mycket läge har man i Reval saknat ett tidsenligt sjömanshem, och många bemödanden, som gjorts i detta syfte, hava länge fått vänta på lämpliga tider och tillfällen.

Sjömansvården i Reval kan, vid öppnandet av det nya hemmet, blicka tillbaka på 35 års arbete. Detta arbete, om också bristfälligt och ringa, jämfört med de mångsidiga behoven, har dock varit till mycken välsignelse och nytta för sjömännen härute, och icke minst för våra ö- och kustbor.

Sjömanshemmets i Reval historia är i korthet följande:

Den 1 april 1891 påbörjades i ett litet trähus (tillhörande kapten Svensson) på Hamngatan sjömansvården. 3 år senare flyttades "Hemmet" till nästa hus, Sjöpromenaden 7, varifrån det nu överförts till det nya huset.

Initiativet till öppnandet av sjömanshemmet togs av några svenska och finländska sjökaptener med tillhjälp av Evangeliska föreningen (en inre missionsförening) i Reval, understödd av Börs-kommittén härstädes.

Från år 1914, när världskriget utbröt och de ovan anförda föreningarna likviderats, har även sjömansvården här fått genomgå och känna revolutionsärens växlande svårigheter och sköta sig huvudsakligen på privat initiativ.

Planen på ett tidsenligt sjömanshem har länge hägrat för de för saken intresserade, men re-

aliseringen har låtit vänta på sig i årtionden.

För 4 år sedan konstituerades föreningen "Merimeeste Kodu" (Sjömanshemmet) i syfte att uppföra huset.

Med tillhjälp av riksdagen, som beviljat ett anslag på 10 millioner mark, regeringen byggnads-lån på 5 millioner några organisationer och enskilda, som samlat omkring 2 millioner, och stadsförvaltningen, som lämnat tomt, kunde huset, som kostar cirka 30 millioner mark, slutföras. På huset vilar ännu en rätt så dryg bankskuld med hög ränta, men man vågar hoppas på utvägar även härvidlag.

I hemmet finnes 30 logirum, med plats för 60—70 logerande, läs- och skrivrum, kanslirum, två matsalar, en större koncert- och samlingssal med c:a 400 sittplatser, en mindre samlingssal, 5 familje-bostäder jämte föreståndarens och tjänstepersonalens ämbetsrum.

Hemmets uppgift och systemål är att betjäna alla sjöfarande nationer utan avseende till nationalitet, trosbekännelse och medborgerskap.

Våra svenska samhällens framåtskridande.

Man beskyller ofta våra svensk-samhällen för deras efterblivenhet — vilket ej kan och får nekas — men därmed är ej ställningen för-

bättrad snarare försämrade. Vad värre är, är att man vill lägga fskulden på den som minst hjälpa örmår. Huru ofta har man ej velat lägga de unga till last, som erhållit en smula "utbildning," att de ej göra något för samhällets uppryckande o. s. v.

Har någon av den bara fodrande parten försökt ställa sig i förhållanden, som i dag som är, äro rådande mellan vagabonden och hans för ett modernt jordbruk intresserade son, så vet han, att "Rom icke byggdes upp på en dag."

Huru ofta händer det ej, att sonen, som genomgått Birkas folkhögskola, försöker klarlägga för fadern alla fördelar man har genom en rationell kreatursutfodring, de ekonomiska fördelarna genom ett modernt jordbruk och huru mycket tid man besparar genom att använda jordbruksmaskiner, men gång efter annan tillbakavisas sonen, oförstådd av fadern, och då är han tvungen att fortfarande gå och synda mot ett bättre vetande — om han skall kvarstanna på sin faders gård. Där får han gå och rätta sig efter de kanske mest primitiva jordbrukskonstruktionerna tills den framåtsträvande unge mannen bortbytt mot den sävliga och odugliga samhällsmänniska som för närvarande är — beklagligt nog — dominerande i våra svenska samhällen.

Icke så sällan händer det, att den svällande livskraften ej så lätt nedtryckes, och då, när man icke har ett eget jordbruk, lämnar man gården och utvandrar. Denna utväg leder dock icke till våra samhällens förbättrande.

Därför den som är bättre lottad med det material, som kallas kunskap, försök mera påverka den, som står i vägen för framåtskridandet.

"X."

Ormsö ortodoxa kyrka.

I Kustbon nr. 1 d. å. skrives, att sista resten av Ormsö grekisk-ortodoxa församling donerat församlingens egendom till kommunens folkskolor och fattigvård. Detta beslut väckte obehag hos församlingens arrendatorer. De anförde klagomål hos polisen i Hapsal, och saken undersöktes. Protokollet i saken av den 20 december f. å. infor-

drades också till undersökning. Prokuratorn, som å sin sida ej fann något brott däri, utlämnade protokollet till prosten Muit, vilken lovat förstöra det. Nu har den förre mäktige prästen J. Warask råkat i osämja med sina överordnade, så att de avskedat honom, men Warask utlämnade ej nycklarna till helgedomen. Den 20 mars kom prostens och synodens befullmäktigade, herr Karrison och poliskommissarien med en lässmed, alla tre från Hapsal, och på poliskommissariens fodran fingo två närvara som ögonvittnen. Lässmeden hade efter ett par timmars arbete uppbrutit helgedomens dörrar. Följande dag, söndagen, höll prosten Muit gudstjänst här. Utom några församlingsbor voro även församlade en skara andra nyfikna, mest barn, för att innantill få se det tempel, som i årtionden slungat ut sina smädelser och sitt förakt mot andra kristliga samfund. Efter gudstjänsten förordnade prosten val av förmyndare och kyrkoråd. I valet deltog ej alla församlingsbor så att väljarne själva blevo ämbetsmän. Efter valet sade prosten, att församlingen skulle få en präst och att det gjorde ingenting om han ej förstod svenska. Ormsöborna kunna lära sig estniska, "noh mis see rootsikeel" icke on", hette det. Tilläggas må, att prosten Muit ej heller talade det språk som Paulus och Petrus talade, så bortbyter ej heller Ormsöborna sitt svenska språk, som de lärt vid sin moders bröst, mot något annat språk.

Att sätta hit en prästman, som har till församling knappt ett tiotal personer, det har vår lilla fattiga ö ej råd till. Vi ha predikanter tillräckligt, så att någon fara för avkristning ej förefinnes. Förnuftigast vore att giva jorden för billigt arrende åt fattiga. Röntan skulle tillfalla fattigvården och folkskolan. Annars heter det: "Jag var hungrig och I gäven mig icke äta". Så skulle Ormsöborna fått en liten ersättning för det de en gång blivit narrade att ta kejsarens tro för att slippa skatter och trældom. Då nu en del folk seglar efter alla vindar, så har också det ömkliga protokollet av den 20 december förfallit och väntar på bättre tider.

W.

Nästa nummer av Kustbon utkommer efter två veckor.

Wormsö Kooperativa Handelsförening

Höll årsstämma den 16 mars i Wormsö kommunalhus. De beslut, som fattades, äro i korthet följande: Beslöts bevilja styren ansvarsfrihet för det gångna året. Angående motorbåten Imatra (som nu får fullständig remont och maskiner), som förorsakat föreningen förlust, beslöts, att båten skulle säljas till ett minimipris av 175.000 mark, men ifall antagbart anbud före 1 april icke avgivits uthyres båten för seglationstiden år 1926 till ett pris av 55.000 mark eller sättes i trafik av föreningen och uppdrages åt styrelsen att närmare ordna saken.

A. Wikström befullmäktigas att underteckna husköpet. Aktiekapitalet skall ökas med 500 mk. pr. aktieägare. Till föreningens ordförande valdes av uppställda kandidater läraren J. Berggren, till revisorer Lars Lindström, Johan Hammerman och Johan Lilja. Stämman beslutar att 1925 års brist skall täckas av reserv- och grundkapitalen.

Slutligen beslutar stämman med övervägande majoritet, att budgeten 1926 skall bli procentuell i ramen av det förslag, som utarbetats av styrelsen, d. v. s. personalen får sin lön i procent efter brutto vinsten.

Borrby, Wormsö.

För några veckor sedan hade Wormsö kyrkokör anordnat sångafteon här i Borrby skolhus. Huset var fyllt till trängsel endast av byns inbyggare. Sångerna, den ena ljuvligare än den andra, åhördes med spänning. Man såg rätt så många ögon fuktas av glädje. Aldrig har man förr under detta tak hört sången ljuda så som nu. Dessa intryck skola länge bevaras. Mätte det inte vara sista gången! Välkomna åter och hjärtligt tack för allt!

A. V.

Korkis.

I ett av Kustbons senaste nummer uppmanar Farbror Svenske

bl. a. även Korkis att någon gång insända meddelanden. Beklagligt nog, har något särskilt ej inträffat. Här är allt lugnt, ty "fager ström för båten i hamn." Svenskheten har dock fortfarande uppehållit sitt goda humör. Våra medlemmar ha fått Riksföreningens Årsbok dessutom läses Allsvensk Samling och jordbrukstidningen Svenskt Land, av vilken sistnämnda tidning undertecknad lyckats från moderlandet erhålla alla nummer från årets början. Jag skulle vilja rekommendera denna tidning åt alla svenska jordbrukare i Estland.

Vad angår jordbruket här, så ha en del värbeten redan börjat, nämligen utkörning av gödsel. Jag anser, att det icke är till någon nytta att på vintern utköra gödseln i små hopar, om den är avsedd till gödning av grönfoderväxter. Rotfruktsodling vägar man sig här icke på.

K.

Ännu ett svar på R. T-n's fråga i nr. 9.

För några dagar sedan kom även den första rasgalten till ön och stationerades hos Pikner. Man hoppas att öborna ska sätta värde på fargalten. På många ställen har man byggt nya, nästan nytidsladugårdar, och många bönder sörja för att få det bättre för sina djur. Även separatorerna få i brist på mejeri allt större användning och bläckkärlen, som gå under namnet av "mjölkpress," skola nog snart försvinna, så att vi slipa få vårt brunsvatten förpestat. Bönderna, som skaffat sig separatorer tala om, att de få minst 1 skålp. gott smör pr ko och dag. Detta skulle på 4 kor utgöra en inkomst på 10—12 tusen mk. i månaden. Därvid blir skummjölken kvar för gödning av kalvar och svin. Varje bonde skulle successivt på bekostnad av mindre värdig fårgård och med odlandet av hö och rovor kunna förstora antalet kor till 10—12 st. Då skulle inkomsten stiga till 20—30 tusen pr. månad. Felet med, att vi ännu ej uppnått detta, ligger nog, som R. T-n säger, i den abnormala religiösiteten, som ställer oss i nivå med det gamla stora heliga Ryssland. Men då nu nya strömmar kommit i gång, böra de på allt sätt uppmuntras och stödjas. De unga borde flitigt

besöka Birkas eller, om möjligheter finnas, även någon gång besöka jordbruks-skolor eller institut i Sverige eller Finland.
J. B—n.

Riksdagens sista dag. På fredagen hade Estlands andra riksdag sitt sista plenum. Under den sista veckan var det två sammanträden dagligen. Flera lagar, som redan länge legat i utskotten, skulle naturligtvis antagas i en hast, innan riksdagsmännen gingo var och en till sitt. Det blev därför så bråttom i sista minut. Endast på fredagen antogs icke mindre än 18 lagar. Det var rätt styvt det, men också onaturligt. I stället för att i oändlighet komma med spörsmål och ägna tiden åt mindre viktiga debatter, däri partien söka anfalla varandra, hade man i tid kunnat undanstöka sådant lagstiftningsarbete, som nu gjordes i sista minut. — Nu ha andra riksdagens folkrepresentanter rest hem. Nästa sammanträde blir efter nyvalen. Då samlas den blivande tredje riksdagen. Under tiden böra landets medborgare fullgöra sina plikter genom att mangrannt deltaga i valen, svenskarna också, ty denna gång gäller det att välja in även en svensk representant. En viktig sak för de fåtaliga svenskarna vid valen är enighet.

Konsistoriet har på torsdagen fattat beslut, att ur det prästerliga ståndet utestuta Isaksförsamlingens pastor W. Kuljus för hans nyprotestantiska idéer och motstånd mot konsistoriet.

Isförhållandena äro numer på finländska sidan något bättre. Man hör just icke mycket mer om isbrytarnas verksamhet. Däremot har ingen förbättring ännu skett här på estländska sidan. All packis har drivit hit, och dröjer det nog länge innan Finska viken blir isfri.

Militär utbildning vid Estlands skolor. Riksdagen har i samband med den nya värnpliktslagen antagit ett lagförslag om införande av förberedande militär utbildning som obligatoriskt läroämne vid undervisningsanstalterna för manliga elever i Estland.

Den baltiska skiljedomstolen. Riga, 23 mars. Enligt meddelande är Estlands och Lettlands kandidat till ordförandeposten i

skiljedomstolen för Finland, Estland, Lettland och Polen Japans sändebud i Brüssel, minister Atetshit. Finlands och Polens regeringar understöda förslaget.

Franskt besök i Estland och Lettland. Den 31 mars väntas anlärdas till Estland biträdande ordföranden i franska utrikeskommissionen Raynold, som tillika är ordförande i fransk-estländska sällskapet. Jämte honom torde till Estland ankomma även chefredaktören för Correspondance Universelle, Osalero. Efter fem dagars uppehåll i Estland komma de båda fransmännen stt bege sig till Riga, där Raynold skall hålla en föreläsning om de fransk-baltiska relationerna.

De finska studenternas utfall mot Sverige. De finska studenterna ha beslutat vända sig till Sveriges studentkår med anhållan, att den senare måtte göra vad göras kan för att åtgärder för finnarnas i svenska Vesterbotten språkliga rättigheter måtte skyddas. I Dagens Nyheter skrives med anledning därav: Dessa finsk-finska studenter, som stå i skarp ställning mot den svenska nationaliteten i Finland, vilken dock enligt grundlag är likaberättigad som den finska, anse det tillständigt att giva Sverige en förmaning på grund av de unga herrarnas självtagna förmynderskap för de fåtaliga finnarna i svenska Västerbotten. Och dock prisa sig dessa svenska finnar lyckliga att få tillhöra Sverige samt begära ej heller något bättre än att få vara i fred för klumpiga och oförsynta bearbetningar.

Riksdagsdebatt i Stockholm om Genèvebeslutet. Stockholm, 25 mars. Genève-delegaternas räkenskap, som godkänts av svenska riksdagen, kritiseras starkt i framför allt högerpressen. Svenska Dagbladet säger bl. a. i en ledare om Undèn, att man gång på gång hade tillfälle att falla i förundran inför hans offer åt ett storpolitiskt betraktelsesätt, som i grunden var främmande för den från början intagna svenska principståndpunkten, i kraft av vilken dylika värv å andras vägnar måste falla på sidan om den naturliga svenska uppgiften, liksom den måste överstiga varje tänkbar kraftyttring från vår sida. Vi ha dock ej haft minsta del i dessa avgöranden, och ha följaktligen

ntet ansvar för de svagheter, varmed de mände ha varit behäftade, och det är en falsk och uppstyltad tro, att ett orubbligt fasthållande av de grundsatser, varmed våra delegerade avfärdades i Genève, skulle ha satt Locarnoverkets bestånd i fråga. Statsministern var välvillig nog medgiva, att svenska opinionen plötsligt ställts inför en omsvängning och under några dagar varit felunderrättad. Han frågade dock, om det finge anses som någon-ting oväntat att en skuta under kryssning får göra en hastig vändning. Frågan fick visserligen stå obesvarad, men svaret ger sig självt: Ett hastigt gående över stag av det slag statsministern åsyftade kallas kovändning. Det plägar understundom, slutar tidningen, inträffa, att vid sådan kovändning riggen går förlorad och flaggan med.

Nya Dagligt Allehanda betecknar debatten som en av de märkligaste på många år och framhåller, att även om det låg i sakens natur att något misstroensdevotum mot regeringen icke kunde komma till stånd, torde debatten allmänt ha kvarlämnat intrycket av ett fullständigt regeringsnederlag.

Chamberlain har lyckats hävda sin ställning. Chamberlains hållning i Genève har mycket kritiserats och man har med spänning avvaktat, huru han skulle klara sig inför engelska parlamentet, där han hade att avlägga räkenskap. Han har dock lyckats hävda sin ställning synnerligen bra. Med 325 röster mot 136 har Lloid Georges resolution, vari Chamberlains hållning i Genève kritiseras, förkastats. Chamberlain fortsatte i underhuset sin redogörelse för de instruktioner han erhållit med att framhålla, att han vägrat att giva löften åt Polen, Brasilien och alla övriga länder. Britannien kunde icke binda sig självt genom löften, utan att ha tagit del av diskussionerna i Genève. Ingen påtryckning av något som helst slag hade utövats på Sverige. De privata diskussionerna och det allmänna tillvägagångssättet i Genève utgjorde de enda metoder, vilka voro förenliga med Tysklands värdighet och känslor. Offentliga diskussioner i alla delar av världen skulle ha gjort Tysklands ställning omöjlig. Det fanns icke den minsta grund för

påståendet, att han uppmanat Briand att driva på Polens fordran. Det var furkomligt osannolikt, att, även om meddelande om Englands politik lämnats på förhand, ingen annan nation skulle riskerat framkomma med yrkan på en plats i rådet. Chamberlain hade gjort sitt bästa för att övertyga andra nationer om att de för ögonblicket icke borde framlägga yrkanden, men en del nationer, vilkas yrkanden tidigare blivit uppskjutna, ansågo lämpligt att nu framställa dem. I en sådan situation hade varken hans ord eller inflytande kunnat förebygga att dessa önskemål framförts.

Förre rikskanslern Fehrenbach †. Freiburg, 26 mars. Förre rikskanslern Konstantin Fehrenbach avled stilla i dag vid 3 tiden härtädes.

Fehrenbach hörde till förgrundsfigurerna i Tysklands politik under det senaste decenniet. Dels såsom centrumpartiets ordförande, dels såsom president i den tyska riksdagen spelade han urder flere år en bemärkt och inflytelserik roll. Från början av 1920 till maj 1921 var han tysk riksregeringschef och deltog som sådan bl. a. i konferensen i Spaa. F. var född 1852 i Baden, till yrket advokat och hade börjat sin politiska bana som medlem av der badensiska lantdagen. Hans frånfälle kommer ej oväntat, enär han en längre tid legat sjuk.

Amundsen har avrest till Rom. Från Oslo telegraferades på torsdagen till D. N. att Amundsen och Ellsworth avresa till Rom för att taga "Norge" i besittning. Sannolikt komma de dock ej att följa med luftskeppet på dess färd till Spetsbergen, utan resa, såsom tidigare bestämts, sjövägen till Kingsbay för att där gå ombord på "Norge".

Krav på ändring av Polens konstitution. Vänsterradikala bondpartiets kongress har beslutat ställa sig i opposition mot kabinettet Skrzynski i sejmen och påyrka ändring av konstitutionen. Val av republikens president borde förrättas av befolkningen i dess helhet, varjämte senaten borde avskaffas samt vallagen modifieras. Kristligt demokratiska partiet har åter beslutat framlägga ett lagförslag om modifiering av konstitutionen, varigenom republikens president skulle erhålla rätt att upplösa deputeradekammaren och

senaten genom en av presidenten och ministrarna undertecknad förordning. Kammarens starkaste nationalistiska parti har för sin del framställt ett lagförslag om minskning av deputerandenas och senatorernas antal med hälften.

"En puss i påsk."

När Karl Bernström kom i tjänst hos handlande Söderberg var hennes enda barn, Anna, endast tio år gammal. Karl var då hela sex år äldre. Han blev Annas beskyddare, och aldrig kunde hon tryggare ha lämnats i någon annans vård. Föräldrarna uppskattade också även denna egenskap hos den även i övrigt av dem omtyckte ynglingen.

På julaftonen under det år då Anna konfirmerats och alltså var sexton år gammal, hade hon fått en dubbelmandel och föreslagit Karl att spela filipin med henne.

Ja, det ville han men på villkor, att om han vann, skulle han av henne få "en puss i påsk."

Det gick hon med på.

"Men jag menar absolut allvar," sade han leende.

"Jag tar risken," svarade hon, också leende.

Nu var det påskafton. Fru Söderberg hade gått ut i köket, och herr Söderberg hade av en affärsvän kvarhållits å kontoret.

De unga sutto i förmaket. Anna var vackrare än någonsin. Påskliljorna på förmaksbordet spreda helgdagsstämning.

"Nu ber jag att få påminna Anna om mitt vunna filipinvad," sade Karl plötsligt och sträckte ut armen för att lägga den om Annas hals.

Hon rodnade djupt, men såg honom rakt i ögonen med en blick, som han ej kunde tyda.

Så kysste han henne. Men som han gjort det, tog han hennes armar och höll henne från sig medan han såg in i hennes ögon. Den kyss han fått var ingen filipinkyss, ingen pantkyss — det var en sådan, som han aldrig fått i hela sitt liv. Det var ej ett par läppar blott, som mötte hans. Det var en kvinna — en vaknad, medveten kvinna, som gav sig själv.

"Anna, Anna," stammade han. "Är det möjligt? Vågar jag tro? . . ."

Hon svarade med att kasta sina armar kring hans hals och kyssa honom ännu mera innerligt än förut.

“Älskade, älskade”, viskade han.
“Hur har det gått till?”

“Det vet jag inte, men du har varit mina drömmars hjälte ända sedan jag var ett barn. Jag bara undrade på, att du ej såg det.”

“Jag hade aldrig vågat hoppas det jag kärast önskade. Jag trodde det var tacksamhet och så vidare.”

“Men nu vet du bättre?”

“Ja, dyrkade!”

Och så blev det ännu en kyss.

Bengt Susegård.

(Såningsmannen)

Seder och bruk vid påsken.

Korrekt talat, skedde Kristi korsdöd 15 april år 33, men vårt påskfirande varierar enligt tiden för första fullmånen — efter vårdagjämningen. Söndagen före påsk (palmsöndagen) brukade man förr plocka de vita knopparna av sälgen, “palmen,” påsklior och narcisser till helgens blomstersmyckning.

För varje dag i påskveckan ha enligt gamla åskådningar gällt olika bestämmelser, vilka måste iakttagas.

Likaså ha dagarna sina särskilda namn, som vi skola se här nedan.

De onda makterna (genom trollkärningarna) synas ha ägt synnerligen stor makt med människor och djur under påsken, varom en mängd bestämmelser och föreskrifter häremot vittna.

Efter palmsöndagen kom sålunda blå måndag och fet-tisdag, då de kanelströdda stora bullarna med kokt mjölk samt kroppkaka skulle ätas.

Onsdagen är dymmel-onsdag.

Själva namnet synes vara kommet från fornsvenskans dumber = stum. Stundom kallas förresten hela påskveckan för dymbill-vecka.

Bell är engelska benämningen för klocka, klockorna i påskveckan skulle vara “stumma” (ljudlösa).

Till gammal sed hörde att före långfredagen skulle vara en tyst vecka, då man icke skulle ha något “slammer”-arbete för sig, utan endast uträtta mindre sysslor.

En del arbeten voro helt förbjudna såsom t. ex. väva och spinna.

Inte heller brukades att i “dymmel” “finkamma” håret, ty då fick man löss!

På Island hade man enligt anteckningar från 1300-talet utbytt klockornas metallkläppar mot kläppar av trä, kallade “dymbill,” och i andra sydligare trakter, England m. fl. omlindades kläpparna med trasor för att icke slå hårt.

Männe skämtet att dymmel-onsdagen hänga trasor eller kulörta papper (“dymla”) på varandras ryggar, var en urartning av forna tiders kläppomlindning?

Svenska kyrkolagens föreskrift, “att från fastlagssöndagen intill påskdagen innehålla med all musik,” blev upphävd 1823.

Dymmelonsdagen kallas även “askonsdag,” eller blott “askdagen,” ett namn därav att man till tecken på botgöring beströdde sig med aska. Under denna vecka kunde människorna enligt folktron, genom häxeri och trolldom göra varandra mycken skada, vilken utsträcktes till stall och ladugård.

Det finnes många berättelser i socknarna, om mjölk-“skämning” o. dyl., och man tog alltid en nypa salt i mjölk, som utlämnades till okänd person, ty det förhindrade kornas sining.

En lie eller skära, uppsatt utanför ladugården, räddade enligt tron djuren från häxorna, “men de kunde sitta hemma och mjölka kor på långt håll,” som termen lydde.

Verktyget härför var en fällkniv, instucken i en gärdesgårdsstör eller i en vägg och omlindad med ett strumpeband, eller så enkla saker som ett yxskaft!

Häxorna ansågos fara till Blåkulla där de dansade med Hin, lärde nya konster, samt träffade de döda.

Färden dit anträdde vanligen genom skorstenen, på en kvast, och medföljde förutom en svart katt, en del attiralj, såsom kaffekokare och smörjhorn för häxsalvan, varmed “fordonet” smordes. Många hade reda på, att en inandning av röken från på elden kastade blad av bolmört eller en dekokt på dess rötter, åstadkom vild yrsel.

För att slippa att häxorna skulle göra viloläger kring boningarna, upptändes eldar, av förut hopdragna kvistar.

Efter eldvapnets uppfinning kunde man ju skjuta efter kärningarna, men det ville man ej, ty

däriigenom bleve vapnet för all framtid skämt, så att det sedan ej förmådde träffa mål.

Själva äggätandet vid påsken är av hedniskt ursprung.

Det var ursprungligen en hare, “påskharen,” som lade ägg i olika färger.

Senare utstyrde man äggen genom målning eller påritning, och försedde dem med rim.

Äggskal ha t. o. m. hittats i hednagravar.

Efter dymmelonsdagen kommer skärtorsdag, långfredag och stäcket-lördag = stackot, gamla uttrycket för kort.

Påskmorgonen gick man upp på höga berg för att se solen dansa vid Kristi grav.

En sak, som numera avskaffats, äro de s. k. påskpengarna eller påskörena, en extra gåva till det lokala prästerskapet och kyrkobetjäningen.

De gamlas trosföreställningar, såväl som seder och bruk för påskhelgens firande, ha djupare rötter än man kan ana.

Leo. (S: mannen)

Ett och annat.

Med korstecknet avse katolikerna att antyda sin villighet att taga korset på sig och följa Mästaren. När protestanterna skiljde sig från katolska kyrkan, förkastade de bruket att göra korstecknet. Märkligt är emellertid, att Luther ville behålla detta symboliska bruk. Nu för tiden korsar sig katoliken genom att förpannan med fingret teckna ett kors. Men ursprungligen formades korstecknet genom att hålla armarna lyftade mot himlen, då man intog en ställning, liknande ett X eller ett kors, denna korsform nu kallad Andreaskors eller det grekiska korset.

Påskens märken.

Om svinen släppas ut på påskafteon, bli de “åkergångse”.

Att påsknatten ligga i strumpor är ett osvikligt medel mot skabb.

Snöar det på påskdagen, blir det klenfoderår; är påskdagen klar, blir det gott bete och mycket smör.

En värlig jul, vinter om påsken.

Jul tö och påsk snö båda fruset korn och ruttet hö.

Fryser det femtedag påsk, kommer det att frysa i fem veckor.

Livets mening.

Livets menning är att älska! Men utan att vi i kärlek giva rum för ett levande offersinne, skola vi aldrig rätt förstå kärlekens väsen.

Ty allting kräver för sin sunda utveckling utgivande och omsättning. En damm utan avlopp får orent vatten. En muskel, som icke röres, förvissnar. Ett vetekorn, som icke faller i jorden och dör, bär ingen frukt. Utan att en människa giver ut sig för andra, erfar hon ingen verklig lycka. Att leva blott för sig själv betyder moralisk förtvining och andlig död.

Det ligger en stor och för alla tider gällande sanning i det gammaltestamentliga ordet: "Den ene utströr och får dock mer, den andre spar över hövan men blir allenast fattigare. Den frikostige varder rikligen mättad, och den som vederkvicker andra, han varder själv vederkvickt". J. Roth.

Glad Påsk

önskas

Kustbons alla vänner i in- och utlandet.

MÉRIT

SVENSK TILLVERKNING
PRISBILLIG, DRIFTSÄKER

BÅT MOTOR

med fotogendrift

Levereras med blåslamps- eller magnettändning

AKTIEBOLAGET
FREDR. WAGNER
STOCKHOLM
VASAG. 48.

St. Mikaelsskyrkan.

Skärtorsdag.

kl. 5 Skriftermål o. nattvardsgång på tyska språket.

Långfredag.

kl. 10,30 Högm. m. nattvardsgång på svenska språket.

kl. 1 Skriftermål m. nattvardsgång på estniska språket, (prosten Mohrfeldt).

Påskdagen.

kl. 10,30 Svensk högmässa.

kl. 12 Barngudstjänst (i kyrkan).

Annandag påsk.

Ingen gudstjänst.

Erik Petzäll.

Marknadspris i Reval.

Smör	pr skålp	Mk. 80—120
Ägg	par	18—23
Fläsk	skålp	50—65
Fläsk (helsvin).	"	46—50
Kött (nötkr.)	"	25—50
Kalvkött.	"	20—25
Ost	"	70—100
Surgrädde	"	— 50
Potatis	pud	100—105
"	tsetvrk	— 135
Malt	pud	550—600

S. O. V anordnar

TEAFTON

i Sjömanshemmets lilla sal, Nya Hamngatan 11,
onsdagen den 7 april kl. 1/8 e. m., under vännig medverkan av
fru H. Vichman.

Avgiften frivillig.
Alla välkomna!

Första inhemska Försäkrings-Aktiebolaget

EESTI LLOID

Reval, Långgatan (Pikk) 28. Tel. 6-24 & 17-03

LIVFÖRSÄKRING

BRANDFÖRSÄKRING

TRANSPORTFÖRSÄKRING

OLYCKSFALLFÖRSÄKRING

De av bolaget hittills utbetalade skadesummorna belöpa sig till över

EMK. 80.000.000.—

Ett bevis på till vilken oskattbar nytta försäkring är, därför

Försäkra Edert liv och Eder egendom medan tid är!

Svedala

Tegelmaskiner,
Grävmaskiner,
Stenkrossar,
Vägbyggnadsmaskiner,
Betonblandare,
Torvmaskiner,
Bränslekrossar för torv, koks och kol,
Pulveriseringsmaskiner,
Vindsiktar,
Torktrumlor,
Brikettpressar,
Transportapparater,
Rullager, Rallvagnshjul,
Skottkärrehjul,
Kokillgods,
Stålgjutgods.

Aktiebolaget

Åbjörn Anderson

Post- & Telegrafadr. Rikstelefon:
SVEDALA, GJUTERIEF. 52, 76, 203, 4, 60 & 183.

Trafikaktiebolaget MÄLAREN-HJÄLMAREN

TELEFONER: för passageraretrafiken 56-28, Norr 12-57, för godstrafiken Norr 12-99

Reguljära linjer: Stockholm — Köping — Kungsör — Arboga — Örebro
 Stockholm — Strängnäs — Västerås — Enköping
 Stockholm — Drötningsholm — Sigtuna — Skokloster
 Stockholm — Öarna Ekerö, Björko, Adelsö och Svartsjölandet.

ANGÅENDE AVGÅNGSTIDERNÄ: SE DAGSPRESSEN

Rekommenderar sina förstklassiga färdiga HERRKLÄDER, HERR- & DAMSKRÄDDERI.
 Uniforms- och Sportatiklar för segling, ritt, automobilsport etc. etc.

MILITAR EKIPERINGS A.-B. (MEA)
 Hamngatan 3 A **STOCKHOLM** Norrmalmstorg

M. DUBOIS, UPPSALA
 BAGERI- OCH KONDITORI A.-B.
 rekommenderas

Telefoner: Konditoriet 1523 - Bageriet 2780 - Kontoret 9

Olof Almér

Tel. 531 **Kristianstad** Tel. 163
 Välsorterat Fin- o. Grovbageri

**HOTELL
 EXCELSIOR**
 Birgerjarlgatan 35, Stockholm
 (K. F. U. M:s hus)
 Rikstelefon o. telegramadress: EXCELSIOR
 Stockholmstelefon 98 27.

DRICK HAKONBOLAGETS LUXUSKAFFE!

ELEKTRISKA MASKINER,
 TRANSFORMATORER OCH
 APPARATER

A S E A

VÄSTERÅS

EGONLINEN

uppehåller regelbunden trafik Göte-
 borg med alla mellanliggande svenska
 hamnar till

**Karlskrona—Danzig—Libau—
 Riga—Reval—Hälsingfors.**

Större och mindre
Skogsparker på rot
 såväl som
sågtimmer
 köpes kontant av Säfveåns A. B.
 Göteborg

Bland rostat kaffe intager
SVEABLANDNING
 främsta platsen. Partiförsäljare:
ENGWALL HELLBERG Aktiebolag. Gefle.

Använd alltid Svenska Lås
 och Skruvar från A.-B. Pri-
 orverken, Norrköping.

**GÖTEBORG
 K Ö P
 OLOF ASKLUNDS
 BRÖD.
 Det är bäst.**

Järnvägsrestauranten, Malmö
 i nya hemtrevliga lokaler med ingång
 från Skeppsbron
**Fullständig restaurantrörelse.
 Smörgåsbuffé - Konditoriafdelning**

RYLANDER & RUDOLPHS

FABRIKS A.-B.

Henriksdal, Sverige

Tel.-adr. „Rudolfs“. Rt. 3440 & 14440

Tillverka telefonkol och dynamorborstar, lämp-
 ligen för alla i marknaden förekommande
 apparater och maskiner. — Begär offert!

Falkenberg

Använd

Extra vetemjölet

„ÖRNEN“

Den, som är förständig att ej låta sig dånas
 av allt utländskt köper alltid svenska varor. En
 gammal välkänd firma lämnar alltid köparen
 bästa garanti att vid inköp erhålla största valuta
 för sina penningar.

Våra tillverknin-
 gar:

**SALUBRIN
 SPRITÄTTIKA
 AROMA ÄTTIKSPRIT**

Eau de Cologne:
 Extrait Double CARITA
 Extrait Quadruple DELILA

Hårvatten: Lotion GAMBO
 Lavendelvatten: Extrait Triple GARITA äro
 var i sitt slag marknadens yppersta och därtill
 billigaste fabrikater. Därför garanterar

A.-B. P. HÅKANSSON, ESLÖV.

**INGEN VET VAR
 haren har sin gång,**

men en var vet, att

PIX - PASTILLER

finnas överallt. Säjjes i askar å 25 och 50 öre.
 Ensamtillverkare:

Pix Aktiebolag, Gävle

**Hj. Söderlings Bageri
 Eskilstuna**

Specialité: Sundhetsbrödstill-
 verkningar.

STUREHOF

Adelgatan 13, Malmö. Telef. 12 53.

1:sta klass Restaurant.

Billigaste och bästa frusostställe.
 Middagar från 1—6. 3 rätter kr. 2.—.
 Populära soupéer från 6—11 e. m.,
 Vällagad husmanskost.

TRELLEBORGS BRYGGERI A.-B:s
 välkända tillverkningar

av
Vatten- och Läskdrycker

Tel. 78. rekommenderas Tel. 78.

För bilister och turister är
Kungsbacka Stadshotell
 den populäraste anstalten, 40 minuters bilresa från
 Göteborg. God och vällagad mat.
BILLIGA PRISER
 Middag 3 rätter 2.25

De Förenade Spetsfabrikernas Försäljningslokal
 Tel. 771-08 Grevturegatan 13 (Hörnbutiken)
 NORR 19203

Specialaffär för Spetsar och Broderier. — Rikt
 ureal av Vadstenaspetsar. Motiv och Krugar.
 Beställningar å linneutstyrlar. Order till lands-
 orten expedieras omgående.